

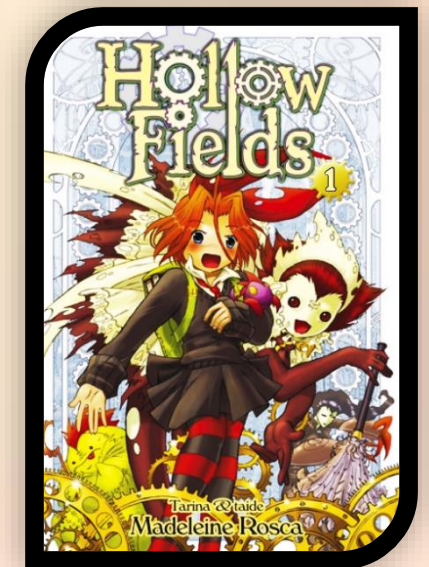
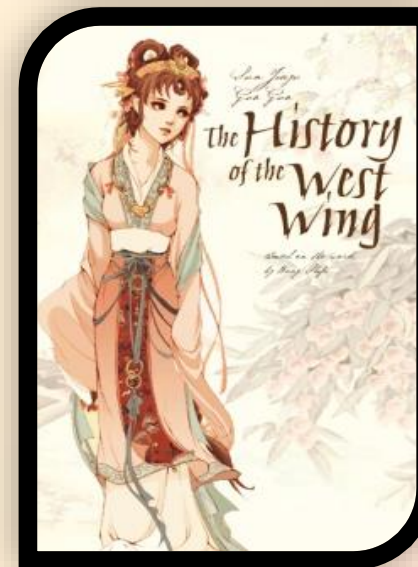
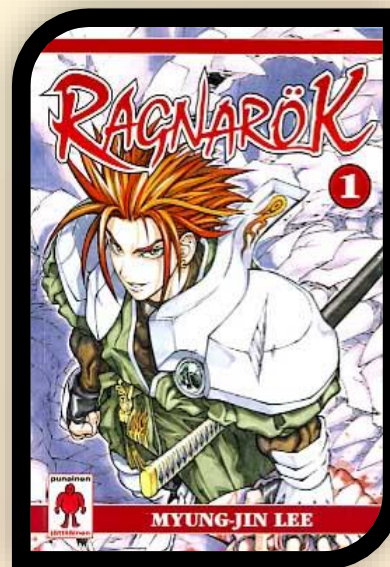
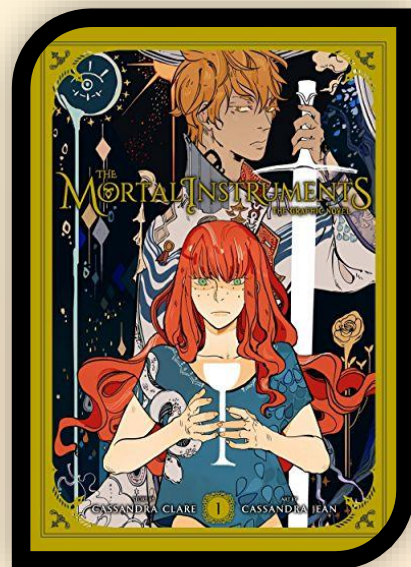
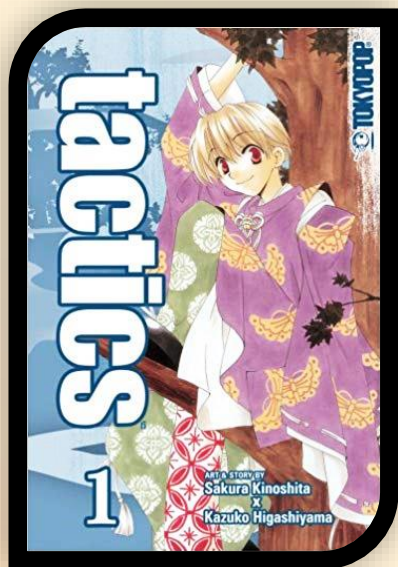

**SUKELLA MANGAAN,
MUTTA ÄLÄ HUKU!**

LUENNOITSIJANA PORIN KIRJASTOPALVELUJOHTAJA SIINA VIERI (siina.vieri@pori.fi)

MANGA!

- **Manga** = japanilainen sarjakuva (japanilainen sarjakuva japanilaiselle lukijakunnalle)
- Manga vs. muu sarjakuva?
- Manhwa, manhua, pseudo-manga

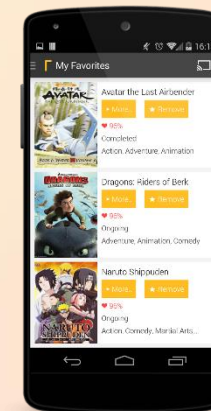
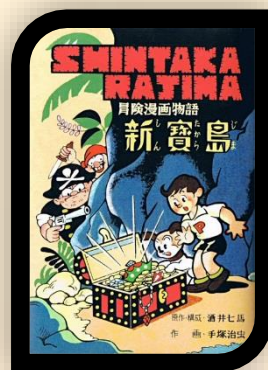

HISTORIAA

- Mangan historia ulottuu 1100-luvulle emakimonoihin
- 1600-luvulla ukiyo-e ja Hokusai → manga = eriskummallisia vedoksia

- 1900-luvun alussa jo sarjakuvia lännen malliin, moderni manga toisen maailmansodan aikoihin
- Mangaan isäksi tituleerattu Osamu Tezuka aloitti uransa 1947, kehitti mangaan tyyliä ja loi peruspuitteet, jotka ovat yhä käytössä
- Sodan jälkeinen köyhyys loi markkinat halvalla viihteelle
- Aluksi pojille ja vasta 1950-luvulla tytöille suunnattuja lehtiä
- 1960-luvulla meno ”villää” ja ala rehotti → lait ja säädökset
- 1980-luvulla neljä demografista pääluokkaa löysivät paikkansa: SHOOJO tytöille, SHOONEN pojille, JOSEI naisille ja SEINEN miehille
- Lehdet, kokoomajulkaisut, tankoobon (pokkari) ja bunkobon (halvempi versio tankoobonista)
- Oheistuotteet, anime, pelit yms.
- 1990-luvun lama ja vähenevä myynti
- 2000-luvulla manga digitaaliseksi

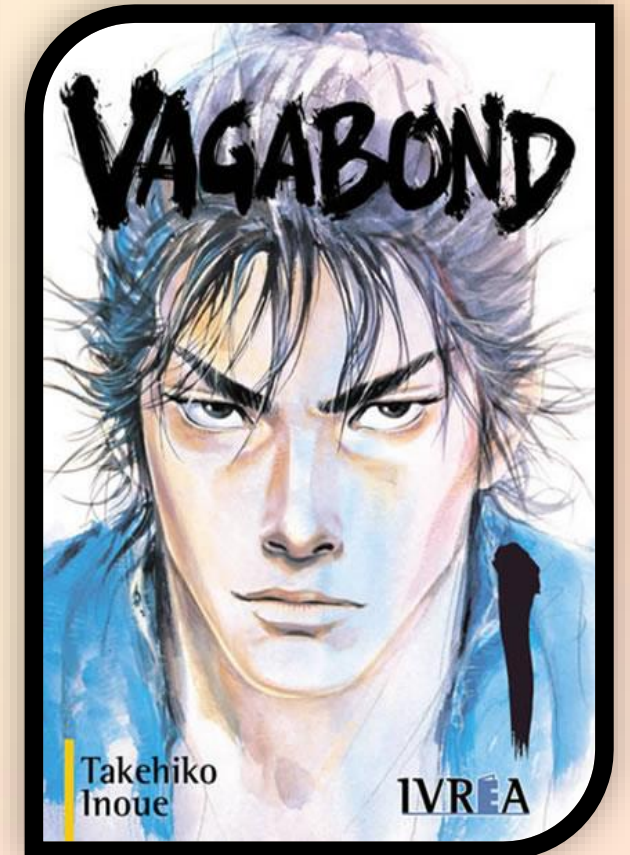
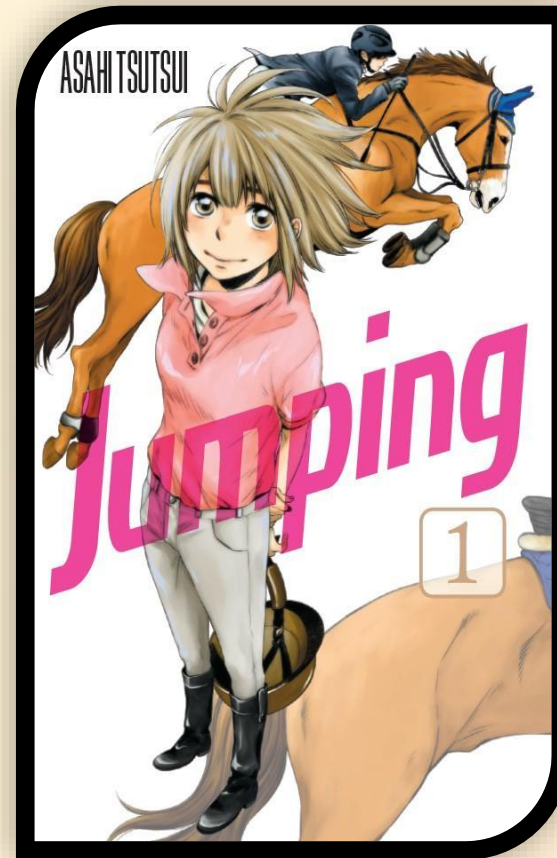
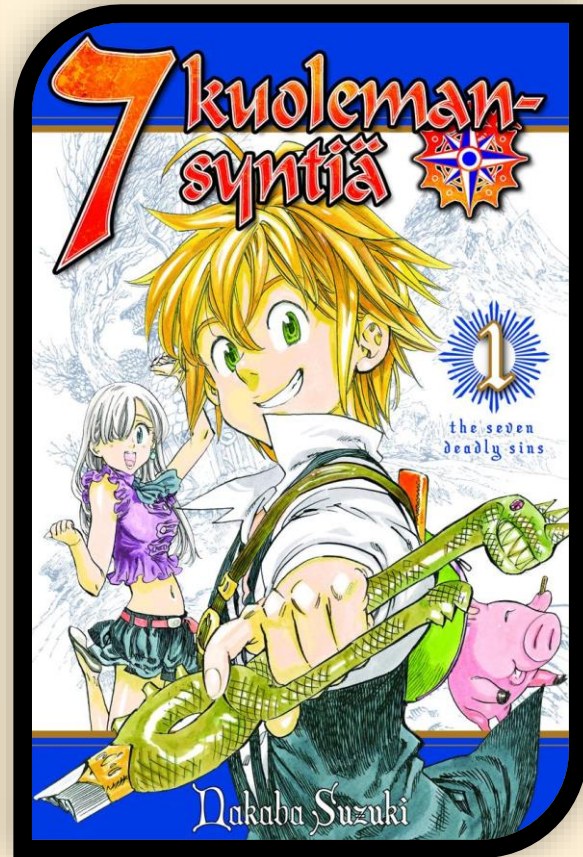

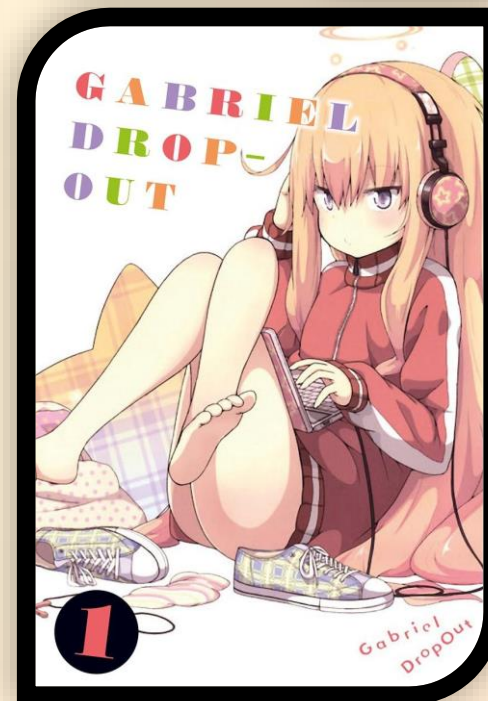
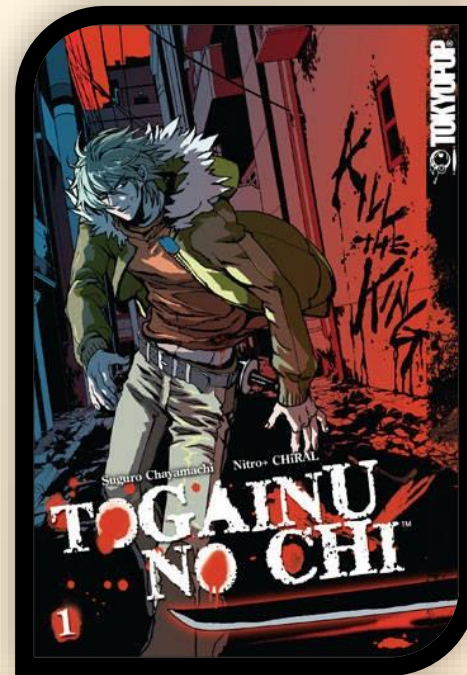
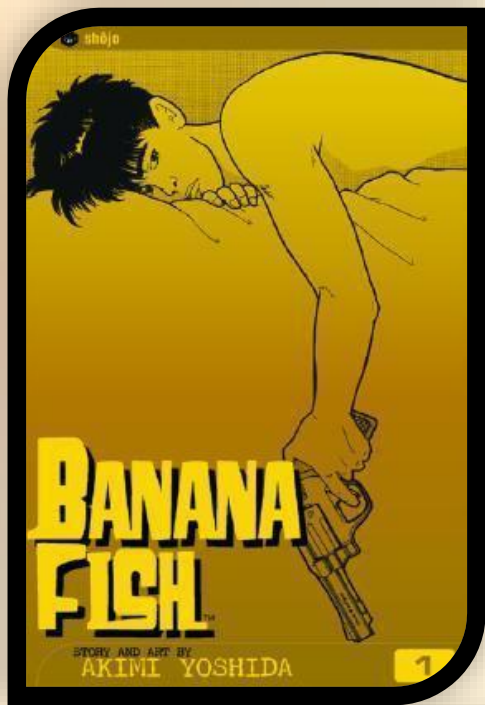
HISTORIA SUOMESSA

- Ensimmäinen suomeksi käännetty manga Hiroshiman poika 1986, Akira 1996
- 2003 Dragon Ball ja Ranma ½ ja suosion räjähdys
- Kustantajia Egmont Kustannus (x), Sangatsu Manga, Punainen jättiläinen, Pauna Media (x) ja Editorial Ivrea
- Suomessa julkaistu 205 sarjaa tähän mennessä
- Tapahtumat (conit), cosplay, yhdistykset, Anime-lehti yms.
- Lukijat pääosin 10-14v. tyttöjä

PÄÄLUOKAT JA GENRET

- Demografiset eli sukupuoli- ja ikäjaotellut pääluokat SHOOJO tytöille, SHOONEN pojille, JOSEI naisille ja SEINEN miehille (lapset KODOMO) → eli kuka on oletettu lukija
- Jakautuvat itsessään genreihin tai ovat niiden yhdistelmiä → sisältögenret kuten länsimaissa ja alagenret
- Alagenreistä löytyy erikoisuuksia kuten haaremi/käänteishaaremi, gender bender, 4-koma, furry, chibi, mecha, RPG/MMORPG, tsundere, yakuza, yookai, moe
- Seksuaalisisältöiset (ala)genret ecchi, BL (yaoi, shoonen ai), yuri (shoojo ai), shotacon, lolicon, guro, seijin (hentai, ero-manga), redikomi

IKÄRAJAT

- Ikärajat joko numeroina tai kirjaimina
- Suomessa ikärajat usein suosituksia tai vähimmäisikiä
- Englanninkielisissä löytyy taas kirjaimet, A (All Ages), Y (Young), T (Teen), OT/YA (Older Teen/Young Adult) ja M (Mature)
- Suomessa ikärajat/suosituksukset tulivat 2003 Dragon Ball –kohun myötä
- Suomessa käytössä pääasiassa iät 10, 12, 13, 14, 16 ja 18
- Eivät ole lakiperustaisia, siksi vaihtelevia käytäntöjä
- Täytyy huomioida kulttuurierot!

MANGA KIRJASTOSSA

- Manga tuli kirjastoihin 1990-luvulla
- Kirjasto voi tukea lukemista
 - a.) nuorilla ei välttämättä rahaa/tilaa ostaa pokkareita
 - b.) monipuolinen kokoelma senkin jälkeen kun pokkareita ei saa enää kaupasta (kokonaiset sarjat)
 - c.) tutustuttaminen ja matala kynnys
 - d.) tilata sellaista mitä lukijoiden voi muuten olla vaikea löytää (kulttuurinen tai opetuksellinen sisältö)
 - e.) muiden kielten tarjonta

MITÄ KANNATTAA HUOMIOIDA

- Valinta, sijainti ja luettelointi
- Kokoelmapolitiikka: mitä tilataan (kieli, genre, sarjojen jatkuvuus, lukijakunta, monipuolisuus)
- Valinnan perusteet sarjakuville (Lavin 1998): suosio, sopivuus, ikäraajat, genre, laatu, taiteellinen laatu, tyyli, tekijöiden maine, palkinnot ja formaatti
- Sijainti: yksi hylly vai lasten ja aikuisten hyllyt? Kuka päättää lukijuudesta (kirjastolaiset vs. asiakkaat)? Ikäraajat pohjana vai ei?
- Luetteloinnin sekavuus: nimekkeet, sarjamerkinnot ja numerointi, vastuullisuusmerkinnot, ikäraajat, asiasanoituksen merkitys, termien vaikeus ja translitterointi

JOS KAIPAAN LISÄTIETOA?

- **Baka-Updates Manga:** <https://www.mangaupdates.com/index.html>
 - Kattaa lähes kaikki julkaistut mangat kaikilla julkaistuilla kielillä, bibliografiset tiedot, käännösnimet, sarjojen pituudet, arviot, genret, asiasanat yms.
- **Tokio.fi:** <https://tokio.fi>
 - Täältä löytyy kaikki Suomessa julkaistut mangat, niiden pituudet, julkaisuvuodet yms.
- **Anime News Network:** <https://www.animenewsnetwork.com/>
 - Täältä löytyy pääasiassa englanniksi julkaistut sarjat, tarkat julkaisupäivämäärät ja käännostiedot
- Laita minulle sähköpostia ja vastaan mielelläni!